

HAJNAL

1908. június 25.

17-ik szám.

Szerkeszti Messerschmiedt Géza plébános.

ÉRIK A BUZAKALÁSZ . . .

A magyar nép levelei.

Folytatás.

Szilágyi Istvánné Easton, Pa. jun. 18 . . . „Egy Hajnal című könyvecske került a kezembe. Meglepődtem, hogy ilyen ujságja is van már a magyarságnak. Azt lehet mondani ingyen fáradság, hogy lelkünket táplálja, mire oly nagy a szükség. Másoknak is fogom ajánlani, mert sokat tanulhat belőle szülő és gyermek egyaránt. Én protestáns vagyok, a férjem katolikus. De annyit mondok, hogy az olyan katolikus, aki hitét nem követi, rosszabb egy rossz protestánsnál“ . . . — Mőd József Alpha, N. J. jun. 15. . . „Ily szép olvasmány még nem került eléem, mint e füzetek. Igazán szívből ajánlom minden hívő katolikusnak, mert ez bizonyosak lelki üdvösségünkre, testi egészségünkre szolgál Édes jó szüleimnek is megrendelem Magyarországra.“ . . . — Béres Róza New York, N. J. jun 7 . . . „Isten áldása legyen a szép kis füzetem . . . — Vaszi Ferenc Huron, O. ápr 27 . . . „Úgy szeretem a Hajnalt, mint saját gyermekeimet. Minden háznál szükséges. Gyönyörű szép vallásos cikkek vannak benne“ . . .

— Folytatjuk. —

Figyelmébe ajánljuk a

„HAJNAL“ könyvnyomdáját,
könyvkereskedését, egyleti raktárát!

Ájtatossági tárgyak. Imakönyvek, szer. képek, f. születek, olvasók. — Egyházi, egyesületi, üzleti nyomtatványok. Alapszabályok, tagsági és beteglátogató könyvecskék, plakátok, meghívók, szinlapok, ticketek. Számlák, szerződések, levélpapírok — Pompás kivitelű egyesületi felszerelések, díszek, kellékek. Zászlók, egyenruhák, dízsapkáknak, jelvények, elnöki kalapácsok, szavazó dobozok — Lélek-nemesítő keresztény olvasmányok.

Izléses kivitel! — Tartós anyag! — Jutányos ár!

Minden rendelés így címzendő:

„Hajnal“ kiadóhivatala Passaic, N. J. 217 Third St.

Minden garast a „Hajnal“ lapocská fölvirágoztatására fordítunk. Tehát amerikai katolikus testvéreink javára!

H A J N A L.

No. 17. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

June 25. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmidt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year — egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

A PÁPA.

... Junius 29-re ...

Három lépés ... Három mindenható isteni gondolat ... Isten megteremti ezt a nagy titkos csudavilágot, melyet szemünkkel látunk, eszünkkel kutatunk, javunkra használunk ... Első lépése Istennek a mi boldogságunkra. — Midőn megváltott: egészen közel jött hozzánk: emberi testet vett fel s meghalt érettünk. Hogy velünk maradjon, hogy üdvözítő kegyelmeit velünk szüntelen közölje: megteremti az Egyházat. Akatholikus Egyházban Krisztus él, Krisztus dolgozik, Krisztus tanít a pápák, püspökök papok ajkaival, Krisztus áld, szentel, üdvözít; Ő az egyház lelke, láthatatlan Feje.

„Te vagy Péter — azaz kőszikla, — és erre a kősziklára épitem anyaszentegyházamat“ mondá az Úr Jézus. Péter, az első pápa, Krisztus Jézus helytartója, aki ma is él, ma is kormányoz. — Ma X. Piusnak hívják. A Pápa őre az igaz hitnek, melytől ha elszakadsz, elkárhozol Ő szikla, melyből Krisztus kegyelmeinek árja fakad szüntelen; ő király, Krisztus megbízottja. Aki vele van, Krisztussal van; aki tőle elszakad Krisztustól szakad el

Tiszteljük a pápát. Imádkozzunk érte, hogy vezesse az Egyház hajóját az örök boldogság kikötőjébe.

M. G.

Evangelium a Jó Pásztorról.

Irta: Böhm Károly

A Pünkösödöt követő 3-ik Vasárnap evangéliumában Jézust a bűnösök közt találjuk, nem hogy velük vétkezzék, hanem hogy őket oktassa és megtérítse. Ő, mint jó pásztor, keresni jött ami elveszett volt a hitetlenségben és erkölcstelenségben; kereste az elveszett lelket úgy az előkelők, mint a szegény sorsúak között. Igen ám, de nem úgy gondolkoztak az előkelők. — Egyrészt önmagukat bűnösöknek nem is tartották, másrészt pedig olyat, ki az alacsonysorsúakkal társalog, felfuvalkodottságukban Messiásuknak elfogadni nem akartak. Jézusnak mindenesetre, emberileg szólva, jobb dolga lett volna a földön, ha az előkelőkkel barátkozik s az alacsony sorsúaktól, a szegény bűnösöktől magát távol tartja. De Ő nem így tett. Ő nem keresve a saját világi hasznát, mindenütt ott volt, ahol csak egy nélküle különben elkárhozandó lelket találhatott. Jézus megmagyarázta, hogy, ha már a pásztor ott képes hagyni 99 juhát, hogy felkeresse az eltévedt századikat, s hogy: ha már az asszonymak a meglevő pénze sem kedves, amíg az elveszett egy pénzdarabját meg nem leli; **ugy az Isten is törődik azzal**, ha a millió és millió lélekből csak egy is veszendőbe indúlt. Kifejtette előttük, hogy mint az a pásztor vagy az az asszony örül, ha sikerült megtalálnia az elveszetet jószágát: ugy örül az Isten s vele egész háznépe az angyalai t. i. egy téves hitben vagy erkölcstelenségben elveszett léleknek megtérésén. Hogy miért van ez így, ezt alig képes felfogni emberi elme. Az ember örülni szokott ellenségének vesztén: Isten ellenben örül ellenséges teremtménye megtérésén, örül hogy nem kénytelen magát rajta megboszulni. Az anya örül, ha gyermeke életben megmarad. De Isten ránk se nem szorúl, se haszna belőlünk nincs, még a legszentebbikünkben sem; s ő mégis örül még a legnagyobb bűnösének, legnagyobb ellenségének a megtérésén is. S miért? Mert Ő jó, mert Ő maga a jóság, maga a lényeges szeretet. De jajt is kiált ám mindannak, ki ezt a szeretetet megveti, s mint ellensége, mint bűnös hal meg. — Végre még értésükre adja a szenteskedő farizeusoknak, hogy bizony annak a legutolsó bűnösnek a megtérése is nagyobb örömet szerez Istennek, s nagyobb dicsőségére válik, mint olyan az ő fajtájukból való nembűnös, ki a kevélységtől elvakítva azt hiszi, hogy ő neki penitenciatartásra nincs szüksége. — E szerint törekedjünk ugy magunk lelkének, mint más eltévedt lelkének megtérésén mindenkor buzgón fáradozni.

A Krisztus Szent Testének az ő mivoltabéli állatja a Föltámadása után.

Megírta: Dénes Ferenc plébános.

Folytatás

Imhol a víz saját szemeink előtt majd jéggé formálódik és kemény, áthatolhatatlan; majd ujfent folyó vízzé, melyen ujjunk áttör; majd kissé fölmelegedve lebegő, ritka, könnyüségű párázattá; erősen feltüzesedve futós rohanós forró gőzzé lesz!

Aki nem látta: elhihetné azt? Elgondolhatná azt? Hogy az levegőégbe szálló, ott fent fejünk felett szállongó párázat; (melynek — úgy tetszik — súlya nincs,) láthatatlanná lesz és a maga mivoltabéli állapotában ugyanegy a lábainak alatt el-elfutó vízzel, ugyanegy a nehéz, kemény, köforma jéggel?

Ki hinné, ha nem tudná? Pedig az az egy matéria az mind a három állapotjában! . . .

Nem elgondolhatatlan, hogy a mi Urunk szent Teste a Föltámadása után megdicsőült állapotba ment által és e földi életbéli állapotba időre vissza, a mikép a Lelke akarta, ámbátor az ő mivoltabéli állatja — substantiája egy azon mindig is.

És így ezen megdicsőült állapotjában vagyon rejtezkedve Istenségével egy személylyé egyesült volta miatt tőlünk imádandó **Oltári Szentség Színében!**

Olyan állapotba által fog menni minden ember teste az ő utolsó napon való föltámadásakor. Miért? Mert **ilyenek** megalakította az Isten: urául, parancsolójául, királyául minden egyéb megteremtett lelkes állatoknak és a lelketlen természetnek.

Paradicsom volt a föld, engedelmes az állat, a természet, mind, mind uralván az embert. A föld, a víz, a lebegőég, a fű, fa, állat mind csak a javára volt mindig — mind engedelmes hív szolga. Ő, az ember uralkodott a természet törvényein, nem azok felette. A természet törvénye pediglen a szüntelen mozgás, folyton való változás — keletkezés és elmulás. Léván az ember a természet törvényeinek felette — elváltoznia, elmulnia nem kellett. Ideig e földön a paradicsomban élt volna, aztán a Teremtője testestül fölvitt, volna a mennybe!

De egy izben göggel felfuvalkodván elfeledte Urának vallani Teremtő Istenét, hibázott és időre büntetésül megengedte az Úr, hogy a föld, víz, lebegőég, lelkes állat ne akarja őt uralni.

A szolga-ember föllázadt az Isten-királya ellen és nem akart engedelmeskedni — és büntetésül: a király -- ember ellen föllázadt a szolga-természet és nem akar engedelmeskedni!

Ime most csak erővel, észszel kényszerített természet szolgál, de folyton lázadozik az ember ellen!

A víz, levegő szolgál, de árt is, öl is, a mikor arra sorját keritheti.

— Folytatjuk. —

PÁDUAI SZENT ANTALRÓL. CSODÁI.

Csizmadia Pál me adooi plébános.

Folytatás.

A beszélő pólyásgyerek. Olaszország Ferrara-városában örökös pörpatvarban élt egy nagyuri házaspár. Fiatal volt, szép is a menyecske, meg aztán jókedvű s eleven észjárású. Az ura váltig azt hitte, tuljár az eszén s megcsalja. Szörnyü mód féltette s ostoba dühében, ha még olyan finnyás gavallér is volt külömben, minduntalan gorombáskodott vele. Az ifju hitves nagyon elszomorodott férje-ura kegyetlenségén. Hiszen nem szolgált rá. Hogy a féltékeny ember kedvében járjon, utóbb már rá sem nézett senkire, egy barátságos szót sem szólt senkihez — ha férfi volt, ha nő. De a bolondos urának ez sem volt elég . . . Telt-múlt az idő s a menyecske megérte élete legfölségesebb pillanatát — gyönyörű kis fia született. S mit tett az apa? Talán észére tért, talán megjavult végre? Dehogy. Még sokkal latorabb lett, mint volt. Azzal gyanusította feleségét, hogy kis fia — mástól való. Titokban meg azon gondolkodott, hogyan pusztithatná el a csecsemőt anyjával együtt . . .

Pár hónapos volt már a gyermek, amikor anyja a csecsemővel s dajkájával a városban időző szent Antalt kereste föl, aki már sok civakodó családba hozott békességet imádságával. A szent: imára s türelemre buzdítva bocsátotta utjára a kisirt szemü fiatal anyát.

Néhány nap mulva több uri emberrel sétálgatott-beszélgetett szent Antal a ferrarai nagy utcán. Ott volt a társaságban a féltékeny férj is. Egyszercsak, mitörténik? Az isteni Gondviselés bölcs rendeléséből arra jött a boldogtalan ifju anya dajkája is, karján a kis gyermekkel. Ahogy a nagy szent meglátta őket, oda sietett hozzájuk, karjára vette a kicsikét s mosolyogva kérdezte:

— Ki fia vagy, gyermekem? Mutasd meg szépen, melyik az urak közül a te édes apád?

Az urak, mintaféle bölcs emberek, a szájukat fintorgatták. Hm! Milyen ügyefogyott is ez a barát, mondották egymás közt.

Még azt sem tudja, hogy az a pólyásgyerek még csak meg se érti, nem hogy felelni tudna neki.

Alig hogy ezt mondták, rájuk piritott a csecsemő. Fölemelkedett pólyájában, a kétkedők felé fordította rózsás kis arcát, majd atyjára mutatott kövér kezecskéjével s tisztán érthetően mondotta:

— Ez az én édes atyám . . .

A jelenvoltak mélyen megilletődtek. Szívükön érezték az Isten csodatevő kezét.

— Most már csak elhiszi uram, hogy öné a kis fiu? Hiszen a tulajdon igazmondó szája csokájával tett róla bizonyosságot!

Az apa sirva fakadt. Össze visszacsókolta s maga vitte haza gyermekét. Otthon aztán szégyenkezve, elfogódva, igaz szeretettel ölelte keblére feleségét, aki ellen annyit vétett . . .

Attól a naptól fogva békességben, boldogsággal éltek.

— Folytatjuk. —

Szent Antal bazilikája Pádovában.

Megint csak ők . . .

Ma már ott állunk, hogy ha ezt a szót: „szociáldemokrata“ halljuk, önkénytelenül is a társadalom aljára, utonállókra és orvul támadó gyilkosokra gondolunk. Nem szégyenletes állapot-e az, hogy ott ahol ez a banda el van terjedve, tisztességes ember, akár munkás akár, nem: csak azért, mert nem szociáldemokrata — élete veszélyeztetése nélkül ki se mehet az utcára? Mindennap pofonokról, fejbeverésekről, orvtámadásokról olvasunk, melyekben a gyanutlanul haladó-vagy vallási kötelezettségeiket teljesítő polgárokat részesítik az „elvtársak.“ — És történik ez a „népjogok“ a „testvériség, az egyenlőség“ — nevében. Történik — sajnos leggyakrabban — édes hazánkban. (Amerikában a hatóságok nem „humanitáriuskodnak“ sokat, hanemarcosan és alapcsan elverik rajtuk a port.)

Legutóbb **Mária Besnyőn** esett meg egy szociálista orvtámadás. Dr. Andor György kanonok és 3 jézustársasági atya május hónap végén nagy férfi **zarándoklatot** vezetett Budapestről Mária Besnyőre. Kétezer hithű budapesti polgár gyült össze, hogy szent hitéről, Mária iránt érzett szeretetéről nyilvános tanúságot tegyen. A búcsú fenséges volt. Az éj sötétjében 2000 férfi vonult végig Budapest utcáin égő gyertyákkal, lelkesen érekelvén a „Szűz Mária hazánk reménye“ — hazafias Mária dalt. Besnyőre érvén a búcsúsok a kolostor körül szétoztlottak. Ekkor támadtak rájuk a cucilisták, le akarták tépni jelvényeiket. Egy szociáldemokrata úgy ütött fejbe egy katolikus postatisztet, hogy nyomban összeesett. A zajra elősiető csendőrök vasra verték az elvtársakat.

Három tanulságot vegyünk ebből. 1. A cucilisták azon mondása, — mely amugy is helytelen, — hogy mindenki higgyjen — amit akar, — az ő szájukban arcátlan hazugság. 2. Katolikus ember nemcsak hogy nem lehet szociáldemokrata (cucilista), hanem őrizkednie kell minden közösségtől, mely a hitetlen, istentagadó cucilistákkal összekötné. 3. Magyarországon még mindig nagyon korán volt eltörülni a derest. (M.G.)

Loyola szent Ignátz egy ízben e szép szavakat mondá: „Ha egyik lábammal már a mennyországban volnék, szives örömet visszajönnék onnan, ha tudnám, hogy van a földön még olyan bűnös, akit megtéríthetnék.“

✠ TÁRCA. ✠

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanúk korából. —

(Hiteles római kutfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** görögkatholikus plébános.

Réges-régen, Hadrian pogány római császár országglása alatt, aki Krisztus urunk születése után a 76-ik esztendőtől — 138-ig uralkodott, élt Róma városában egy Zsófia nevű földhöz ragadt szegény özvegyasszony. Az ura korán elhalt. Nagy inségben hagyta feleségét s három kis leányát. Ám az özvegy nem csüggedt el nehéz napjaiban. A földi kincsekkel nem sokat törődött. Mikor leánykáira nézett, örömmel telt meg a szive, s úgy érezte, övé a földnek minden boldogsága, drágasága, kincse. Gyönyörű szép gyermek volt mindahárom. Mintha földre szállott angyal lett volna mindegyik . . . És csakugyan. Az Úr Jézus nagy célt tűzött ki a kis gyermekek elé. Mintegy az ő földi életükkel akarta megmutatni az emberiségnek a három isteni erény: a hit, remény és szeretet ragyogó mennyei szépségét. A szent hagyomány ehhez képest őrizte meg a három leánygyermek nevét. A régesrégii idők deáknyelvű följegyzéseiben is így nevezik a kis leányokat: Fides (Hit), Spes (Remény), Caritas (Szeretet).

Történetünk idején Fides 12 éves, Spes 10 esztendős, Caritas meg 9 éves volt.

Ahogy megírtuk már, pompázó szépségű gyermekek voltak. Arcuk, mint a lilium s a rózsa. Nem is e vilégről való, hanem tulvilági volt az ő szépségük. Nem földi gondolatokat, hanem szelidséget s áhítatos érzéseket ébresztett azokban a fe esztényekben, akik látták. A tiszta gyermekarcokon, egész n ivoltukon ott tündöklött nevük égi fénye s ez a fényesség szinte megbüvölt mindenkít, akik körülöttük éltek a mindennapi gondok borús világában.

De Zsófia asszonyt nem kapatta el leánykái tündöklő szépsége. Hiszen tudta, hogy Isten ajándéka, rendelése, amely az Ő szolgálatára s nem a földi hiúság legyezgetésére való. A jámbor anya nem tett úgy, mint sokan, akik szerencsére vadásznak gyermekeikkel. Tudta jól, milyen romlott, feslett a pogány római főuri világ élete. Épen azért, a megfeszített Názáreti Jézusnak jegyezte el mindhárom gyermekét.

— Neked ajánlom fel, édes Jézusom, szívem szerelme kis leánykáimat — így imádkozott — légy Te az ő jegyesük. Öltöztess fel őket a hit, remény, szeretet tiszta, szennytelen meny-

asszonyi ruhájába. Tedd Te magad fejökre az ártatlanság és tisztaság soha el nem hervadó koszorúját, úgy vezesd be őket szent lakodba, az örök boldogság honába . . .

— Folytatjuk. —

KRÓNKA.

∴ Az amerikai magyar papság köréből. Zrínyi Károly, az új bellatinci (Zalam.) plébános, július első hetében utazik hazathroopi hivei köréből Magyarországra. Helyére throopi, Pa. plébánossá Csizmadia Pál mc adooi, Pa. plébánost, ennek utódává pedig mc adooi plébánossá Csernitzky István st. pauli, Minn. plébánost, az aranytollu katolikus szerkesztőt nevezte ki az illetékes egyházi főhatóság. Mindhárom derék pap lapunk buzgó munkatársa. A jó Isten áldása kísérje fáradozásukat új állomáshelyükön !

* „Nagy család.“ Május 11-én szentelték a quebeci (Canada) főpásztor segédpüspökévé Paul E. Royt. Roy „nagy családból származott.“ Szülei szegények voltak ugyan, de 20 gyermekük volt. Tizenöt ma is él; közülök négyen léptek a papi pályára.

-o- Amerika őslakói. A rézbőrű pogány indiánokra is kiterjesztette a katolikus egyház az ő üdvözítő áldásait. Ma már ötvenezer és százhet katolikus indián van az Egyesült Államokban. Kilencven missziós területen 134 pap működik az egykor hatalmas, ma már kihalófélben lévő indián népfaj megtérítésén. A vad indiánokat nem a „művelődés“, hanem a művelt nemzetek által behozott és elterjesztett pálinka és dohány teszi tönkre.

@ Montana-állam egyik egyházi megyéje a great falls-i 94,158 négyszögmérföldet foglal el. Háromszor oly nagy, mint egész Írország s oly nagy, mint a newyorki, philadelphiai, baltimorei, chicagói, milwaukeei, st. pauli, dubuquei és oregoni egyházi megyék együtt véve.

✠ A katolikus egyház egyetemessége érdekes módon nyilatkozott meg a múlt vasárnap Philadelphiában, ahol a Szent Lajos francia király tiszteletére épült német templomot szentelték fel. Az ünnepségen részt vett egy írországi születésű amerikai püspök, egy német püspök, egy püspök a Szent Földről, aki szirkald nyelven (azon a nyelven, amelyen Krisztus Urunk beszélt) misézik, egy ír szerzetes főnök az afrikai missziókból, egy olasz Szent Ágoston rendű pap és egy született kínai pap. (mg.)

A PÓK MEG A KÖSZVÉNY.

Tanulságos tréfa.

(Abraham a Santa Clara.)

Valamikor régen vándorútra indult: a pók meg — a köszvény. Mentek, mendegéltek, egyszer csak találkoztak.

— Hová, háová asszonyság? Kérdezte a pókot a köszvény.

— Kvártélyt keresek, felelte a pók.

— Én is abban a járatban vagyok, szaporította a szót köszvény. Ugyan akad-e majd, aki szállást ad nekünk ebben a mai rossz világban?

— Affelől én nem aggódom, folytatta elbizakodottan a pók. Megszállok a legelső palotában, amelyik utamba akad. Finom munkát tanultam én fiatal koromban. Behurcolkodom hát valamelyik fényes szállába, megfonom szépen selyemszállal a magam hálóját s jókedvűen fogdosom benne a legyeket. Aztán már úgy élek majd, mint valami kis király . . .

— Hej, hej! sóhajtozott — fohászzkodott kárvallott cigány módjára a köszvény. Asszonyság könnyen beszél. Bezzeg szerencsétlen furulyás vagyok én. Még a nevemet sem állhatja senki. Mindenki átkoz s megtagad. Az egyik azt mondja, görcs fogja a lábát, a másik azt, hogy a tyukszeme fáj, a harmadik azt jajgatja, orbánca van, a negyedik meg, hogy hasogatja-szaggatja valami a testét. Csak azt nem vállalná senki semmi áron, hogy köszvényes. — Én bizony nem vágyódhatom kastélyra, palotára. Jó lesz nekem valamilyen ütött-kopott parasztkunyhó is. Csak megtűrjenek benne . . .

A vándorok, mikor kibeszélgették magukat, elváltak. Egyikük jobbra fordult, a másik balra ment. Aztán mindegyik a maga szándéka szerint kvártélyozta be magát. A kevély pók egy istentelen, dologkerülő gazdag-ember hatalmas palotájába mászott be hosszú, vékony lábaival. A köszvény meg egy szegény földműves falusi házikójába somfordált.

A pók beült az egyik parádés szoba cifrára kipingált felső sarkába. Orsójáról vékony, fényes szálakat eresztett. Ugy látszott, igazán selyemélete lesz itt. Ugy ám, csak hogy nem mind arany, ami fénylik. Alig mulatott a pók pár órát a ragyogó nagyszobában, váratlanul betoppant a palota gazdaasszonya, ur-nője. Tüstént észrevette a pókot. A kényes dáma összeráncolta fehér homlokát, azután pedig a szobalányát szedte ráncba.

— Folytatjuk. —

Dr. Helvey Lajos.

NAPTÁR.

Junius 28. Vasárnap. Pünkösöd után 3 ik Vasárnap. Szent Irén püspök és vértanú. Szeverus pogány római császár alatt áldozta fel életét Krisztusért. A szent tudományokban felette jártas férfiú. Isten egyházának hatalmas oszlopa a keresztény üldözések alatt.

Junius 29. Hétfő. Szent Péter és Szent Pál apostolok. Elsőrendű ünnep. Szent Péter, az apostolok fejedelme, Krisztus Jézus helytartója, az első pápa. Galileának Betsaida nevű városában született, Krisztus oldala mellett élt, sokat szenvedett, végre Romában a Vatikán dombján keresztre feszítettett-fejjel lefelé!

Junius 30. Kedd. Szent Pál. A nemzetek nagy apostola. Néró császár parancsára lefejezték.

Július 1. Szerda. Szent Simon hitvalló.

Julius 2. Csütörtök. Sarlós Boldogasszony ünnepe. A Boldogságos Szűz Mária látogatása nagynénjénél, Erzsébetnél, midőn hírül adta neki Gábrriel arkangyal, hogy az agg szülőket gyermekkel áldja meg az Isten. E gyermek volt keresztelő Szent János

Julius 3. Péntek. Szent Ottó bambergi püspök.

Julius 4. Szombat. Szent Ulrik püspök.

Darumadár fönn az égen hazafelé szálldogáll . . . Mennek a magyarok is vissza szép hazájukba. Isten vezérelje őket! A boldogulásnak minden hazatérő előfizetők pompás útmutatóját viszi magával. **A Hajnalt.** Ma már nemcsak főpapi, főuri előfizetői vannak otthon. Szép számban jár már az egyszerű falusi nép házaiba is. Jól van ez így. A kikkel együtt voltunk itt a rossz napokban, hadd időzzünk náluk otthon is a boldog családi élet óráiban. Egyet kérünk. **Nem elég a hazatérés idején az előfizetési pénzt megtoldani. Meg kell írni a hazai új címet is. Pontosan, rendesen!**

Tartalom.

Mai számunkba közleményeket irtak: **Bélm** Károly Csizmadia Pál me adooi plébános, **Dénes** Ferenc ford city-i plébános, **dr. Helvey** Lajos, **Homicskó** Jenő passaii görögkatholikus lelkész és **Messerschmiedt** Géza passaii római katolikus plébános.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — Bridgeport, Conn. Blosson János, Serföző János. — Cleveland, O. Bodig József, Dósa Pál. — Dayton, O. Bartos János. — Detroit, Mich. Oszkó Gyula. — E. Chicago, Ind. Farkas Kálmán. — Chicago, Ill. Csinnoss János. — Johnstown, Pa. Medve József. — Lorain, O. Kiss Károly — Lord, Md. Bessenyei János. — Mc Adoo, Pa. Szalay Jenő. — New Brunswick, N. J. Fülöp Lajos. — Passaic, N. J. Kucsera János. — Scranton, Pa. Ságghi Lőrinc. — So. Bethlehem, Pa. Konyár János. — Throop, Pa. Kovács Sándor. — Toledo, O. Danykó József, Székely Bálint. — Torrington, Conn. Kiss Károly. — Trenton, N. J. Gura Dániel, Szmoliga Béla. — Wharton, N. J. Gornyiczko János. — W. Hazelton Pa. Képes József.

HIRDETÉSEK.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetére van szüksége: AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

— . . . Cortland G. Van Winkle architect . . . —
 — National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J. —
 — 16 éve építézmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat. —

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen ::::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Három millió család beszél a

STANDARD

féle varrógépről, melynek szerkezete tartósság és könnyű munka tekintetében a világ bármely más varrógépét felülmulja.

A Standard varrógép az egyedüli, mellyel tökéletes lánc tűzdeléseket készíthetünk.

— Lesúlyesztő szerkezet. —

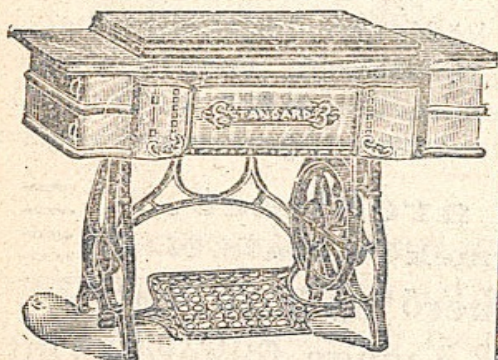
23 éves tapasztalat szól mellette!

Irjon ingyen árjegyzékért és bővebb felvilágosításért. Ezen címre:

THE STANDARD SEWING MACHINE CO.
6409 B. Cedar Av. Cleveland, O.

TOKÁR JÁNOS

218 Third St. — Passaic, N. J.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. NEW YORK CITY 237 BROADWAY.

Pénzeket Magyarországra gyorsan és olcsón küld. — Pénzeket a világ bármely bankjába letétbe helyez. — Pénzbetéteket elfogad kamatozás végett. — Hajójegyeket Európába és vissza a leggyorsabb hajókra - legolcsóbban ad - Vámházi ügyeket röviden lebonyolít.

Magyar levelezés! ☞

HENRY BISCHOFF & CO.

MOSKOVITZ EMIL

.. .. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J.

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆ ◆ I. H. MASS. ◆ ◆

A passaici magyarság közkedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó megrendelést — felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10 óráig. J. H. MASS fényképész. --- 37 Monroe Street.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190--192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolesőbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

 HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz
 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhalvaló „Father Kneipp“ esalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panasolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. — Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállít Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállíttatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

H A J N A L.

No. 17. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE June 25. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben